



# กรมอนามัย

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี


เอกสารคุณภาพ : WI-PHAR-001

เรื่อง ขั้นตอนการให้บริการงานจ่ายยา

|            | ชื่อ-สกุล                  | ลายเซ็น | วันเดือนปี |
|------------|----------------------------|---------|------------|
| จัดทำโดย   | นางสาวประภัสสร จินานุรักษ์ |         | 30/07/64   |
| อนุมัติโดย | นางสาวไสวรรณ ไม้ประเสริฐ   |         | 5/08/64    |

| หน่วยงาน        | รหัสเอกสาร | ลายเซ็น | วันเดือนปี |
|-----------------|------------|---------|------------|
| อำนวยการ        | 01         |         | 10/8/64    |
| แม่และเด็ก      | 02         |         | 10/8/64    |
| วัยเรียนวัยรุ่น | 03,04      |         | 10/8/64    |
| วัยทำงาน        | 05         |         | 10/8/64    |
| วัยสูงอายุ      | 06         |         | 10/10/64   |
| สิ่งแวดล้อม     | 07         |         | 10/08/64   |

| หน่วยงาน         | รหัสเอกสาร | ลายเซ็น | วันเดือนปี |
|------------------|------------|---------|------------|
| ยุทธศาสตร์       | 08         |         | 9/8/64     |
| การจัดการความรู้ | 08         |         | 10.5.64    |
| โรงพยาบาล        | 09         |         | 10/8/64    |

|   |                                       |   |   |                   |
|---|---------------------------------------|---|---|-------------------|
|  <p>ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี</p> | <p>เอกสารเลขที่ :<br/>WI-PHAR-001</p> | <p>เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการงานจ่ายยา</p>      | <p>สำเนาทหมายเลข : 01</p>                 | <p>หน้า : 1/4</p> |
| <p>วันที่ประกาศใช้</p>  | <p>ประเภทเอกสาร</p>                   | <p><input checked="" type="checkbox"/> ควบคุม</p> | <p><input type="checkbox"/> ไม่ควบคุม</p> |                   |
| <p>จัดทำโดย</p>   | <p>นางสาวประภัสสร จินานุรักษ์</p>     | <p>เภสัชกรชำนาญการพิเศษ</p>                       |   |                   |
| <p>ผู้ทบทวน</p>   | <p>นายสมศักดิ์ วงศ์สุวรรณ</p>         | <p>หัวหน้ากลุ่มงานเทคนิคบริการและวิชาการ</p>      |   |                   |
| <p>ผู้อนุมัติ</p>   | <p>นางสาวไสววรรณ ไผ่ประเสริฐ</p>      | <p>ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี</p>        |   |                   |

- 1) วัตถุประสงค์
 


เพื่อให้สามารถปฏิบัติการในกระบวนการจ่ายยาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- 2) ขอบเขต
 

เอกสารฉบับนี้ครอบคลุมการปฏิบัติงานในกระบวนการจ่ายยา ตั้งแต่ ขั้นตอนการรับแฟ้มประวัติ การคิดค่าบริการ การพิมพ์ฉลากยา การจัดยา การตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม และการจ่ายยาพร้อมให้คำแนะนำ
- 3) คำจำกัดความ
 

-
- 4) วิธีปฏิบัติ
 


ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีดังนี้

  1. เจ้าหน้าที่การเงินรับแฟ้มประวัติผู้ป่วยที่ช่องการเงิน โดยตรวจสอบความถูกต้องของแฟ้มประวัติผู้ป่วย
  2. เจ้าหน้าที่การเงินคิดค่าบริการรักษาพยาบาลและหยิบบัตรคิวรับยา โดยตรวจสอบสิทธิการรักษาและข้อมูลให้ถูกต้องก่อนส่งรับยา และหยิบบัตรคิวรับยาใส่แฟ้มประวัติผู้ป่วยตามลำดับคิว
  3. เจ้าหน้าที่ห้องยาพิมพ์ฉลากยา โดยตรวจสอบความถูกต้องของฉลากยากับแฟ้มประวัติผู้ป่วยว่าถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่
  4. เจ้าหน้าที่ห้องยาจัดยาตามฉลากยา โดยตรวจสอบฉลากยาทุกครั้งโดยใช้หลักการ Triple check (อ่านชื่อยาที่ลิ้นชึกยา อ่านชื่อยาขณะหยิบยา และอ่านชื่อยาขณะใส่ยาในซองยา) และใส่ยาในซองให้ถูกชนิดและจำนวน
  5. เจ้าหน้าที่ห้องยาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของยา โดยตรวจสอบความถูกต้องของฉลากยากับแฟ้มประวัติผู้ป่วยให้ถูกชนิด/ถูกจำนวน/ครบตามแพทย์สั่ง/ครบตามวันนัด/สั่งยาที่ผู้ป่วยไม่แพ้ยา
  6. เภสัชกรจ่ายยาพร้อมให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย โดยมีขั้นตอนดังนี้
    - 6.1 ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของยาที่จะจ่าย
    - 6.2 คัดกรองปัญหาจากการใช้ยา ได้แก่
      - การสั่งใช้ยาที่ระบุข้อมูลไม่ครบถ้วน เช่น การกำหนดขนาด/ความแรงของยา/ระยะเวลาการใช้/ชื่อยาไม่ชัดเจน
      - การใช้ยาซ้ำซ้อน
      - การใช้ยาที่อาจเกิดอันตรกิริยาที่มีนัยสำคัญ
      - การใช้ยาที่ขัดกับกฎหมาย
      - การใช้ยาโดยไม่มีเจตจำนง

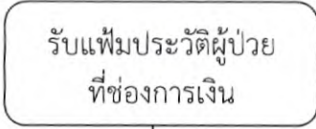
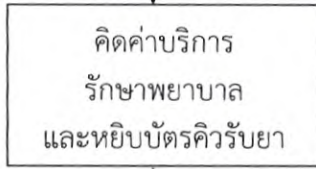
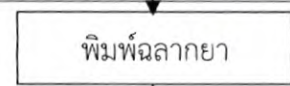
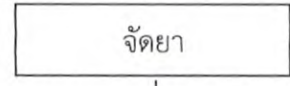
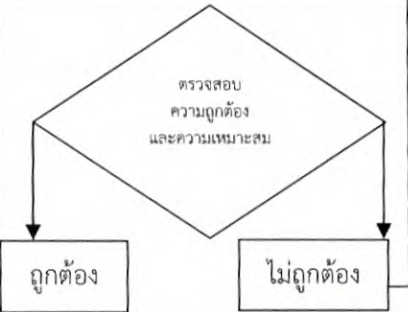
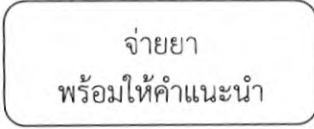
|   |                                       |  |                          |                   |
|---|---------------------------------------|--|--------------------------|-------------------|
|  <p>ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี</p> | <p>เอกสารเลขที่ :<br/>WI-PHAR-001</p> | <p>เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการงานจ่ายยา</p>   | <p>สำเนาหมายเลข : 01</p> | <p>หน้า : 2/4</p> |
| <p>วันที่ประกาศใช้</p>  | <p>ประเภทเอกสาร</p>                   | <p><input checked="" type="checkbox"/> ควบคุม <input type="checkbox"/> ไม่ควบคุม</p> |                          |                   |
| <p>จัดทำโดย</p>   | <p>นางสาวประภัสสร จินานุรักษ์</p>     | <p>เภสัชกรชำนาญการพิเศษ</p>  |                          |                   |
| <p>ผู้ทบทวน</p>   | <p>นายสมศักดิ์ วงศ์สุวรรณ</p>         | <p>หัวหน้ากลุ่มงานเทคนิคบริการและวิชาการ</p>   |                          |                   |
| <p>ผู้อนุมัติ</p>   | <p>นางสาวไสวรรณ ไผ่ประเสริฐ</p>       | <p>ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี</p>   |                          |                   |


4) วิธีปฏิบัติ (ต่อ)

- อันตรายจากการใช้ยา
- 6.3 สำหรับผู้ป่วยที่เคยใช้ยาอยู่แล้ว คัดกรองปัญหา หรือย้ำความเข้าใจในเรื่อง
  - การไม่ใช้ยาตามสั่ง ความเข้าใจในวิธีใช้ที่ถูกต้อง
  - อาการข้างเคียงของยา
 โดยอาจใช้เทคนิคให้ผู้ป่วยสาธิตและบอกเล่า (Show and Tell) มาประยุกต์ และทวนสอบการใช้ยา
- 6.4 ผู้ป่วยได้รับยาครั้งแรก ต้องให้ข้อมูลจำเป็นอย่างน้อยตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรม
- 6.5 ส่งมอบยาแก่ผู้ป่วย
- 6.6 ให้ข้อมูลยาหรือบริการคำแนะนำปรึกษาด้านยา
- 6.7 ผู้ที่สมควรได้รับบริการจากแพทย์ต้องได้รับการส่งต่ออย่างเหมาะสม

|   |   |                                       |  |                                    |
|---|---|---------------------------------------|--|------------------------------------|
|  | ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี<br>เอกสารเลขที่ :<br>WI-PHAR-001 | เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการงานจ่ายยา | สำเนาหมายเลข : 01                          | หน้า : 3/4                         |
|   | วันที่ประกาศใช้   | ประเภทเอกสาร                          | <input checked="" type="checkbox"/> ควบคุม | <input type="checkbox"/> ไม่ควบคุม |
| จัดทำโดย  | นางสาวประภัสสร จินานุรักษ์                                | เกสัชกรชำนาญการพิเศษ                  |  |                                    |
| ผู้ทบทวน  | นายสมศักดิ์ วงศ์สุวรรณ                                    | หัวหน้ากลุ่มงานเทคนิคบริการและวิชาการ |  |                                    |
| ผู้อนุมัติ  | นางสาวไสวรรณ ไผ่ประเสริฐ                                  | ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี   |  |                                    |

5) แผนผังขั้นตอน

| ชื่อผู้รับผิดชอบ   | ขั้นตอนการดำเนินงาน   | ความเสี่ยง   | จุดควบคุม  | ระยะเวลา |
|--------------------|---|--|--|----------|
| เจ้าหน้าที่การเงิน |    | ยื่นแฟ้มประวัติผิดคน   | ตรวจสอบความถูกต้องของแฟ้มประวัติผู้ป่วย  | 2 นาที   |
| เจ้าหน้าที่การเงิน |   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- สิทธิการรักษาของผู้ป่วยไม่ถูกต้อง</li> <li>- พิมพ์ข้อมูลไม่ครบ/ไม่ถูกต้อง</li> </ul>  | ตรวจสอบสิทธิการรักษาและข้อมูลให้ถูกต้อง  | 5 นาที   |
| เจ้าหน้าที่ห้องยา  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- พิมพ์รายการยา / จำนวน / วิธีใช้ยาผิด</li> <li>- ไม่ได้พิมพ์รายการยา</li> </ul>  | ตรวจสอบความถูกต้องของฉลากยากับแฟ้มประวัติผู้ป่วย   | 2 นาที   |
| เจ้าหน้าที่ห้องยา  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดยาผิดชนิด / ผิดจำนวน</li> <li>- ไม่ได้จัดยา</li> </ul>   | ตรวจสอบฉลากยาทุกครั้งโดยใช้หลักการ Triple check  | 3 นาที   |
| เจ้าหน้าที่ห้องยา  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดยาผิดชนิด / ผิดจำนวน</li> <li>- ไม่ได้จัดยา</li> <li>- สั่งยาไม่ครบตามวัน</li> <li>- สั่งยาที่ผู้ป่วยแพ้</li> </ul>                                | ตรวจสอบความถูกต้องของยา ฉลากยากับแฟ้มประวัติผู้ป่วย  | 3 นาที   |
| เภสัชกร            |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- จ่ายยาผิดคน/ชนิด / จำนวน</li> <li>- จ่ายยาไม่ครบชนิด</li> <li>- จ่ายยาที่ผู้ป่วยแพ้</li> <li>- จ่ายยาหมดอายุ / เสื่อม</li> <li>- ฉลากยาผิด</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ตรวจสอบความถูกต้องของยา ฉลากยากับแฟ้มประวัติผู้ป่วย</li> <li>- จ่ายยาโดยใช้หลัก Prime question</li> </ul> | 5 นาที   |

|   |                               |   |                   |            |
|---|-------------------------------|---|-------------------|------------|
|  | เอกสารเลขที่ :<br>WI-PHAR-001 | เรื่อง : ขั้นตอนการให้บริการงานจ่ายยา   | สำเนาหมายเลข : 01 | หน้า : 4/4 |
| วันที่ประกาศใช้   | ประเภทเอกสาร                  | <input checked="" type="checkbox"/> ควบคุม <input type="checkbox"/> ไม่ควบคุม |                   |            |
| จัดทำโดย  | นางสาวประภัสสร จินานุรักษ์    | เกษีกรชำนาญการพิเศษ   |                   |            |
| ผู้ทบทวน  | นายสมศักดิ์ วงศ์สุวรรณ        | หัวหน้ากลุ่มงานเทคนิคบริการและวิชาการ   |                   |            |
| ผู้อนุมัติ  | นางสาวไสวรรณ ไผ่ประเสริฐ      | ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี   |                   |            |

6) เครื่องชี้วัดคุณภาพ

1. อัตราความคลาดเคลื่อนทางยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี ในด้าน Prescribing Error (1:1000 ใบสั่งยา)
2. อัตราความคลาดเคลื่อนทางยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี ในด้าน Transcribing Error (1:1000 ใบสั่งยา)
3. อัตราความคลาดเคลื่อนทางยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี ในด้าน Pre-dispensing Error (1:1000 ใบสั่งยา)
4. อัตราความคลาดเคลื่อนทางยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี ในด้าน Dispensing Error (1:1000 ใบสั่งยา)

7) ผู้รับผิดชอบ

งานเภสัชกรรม กลุ่มงานเทคนิคบริการและวิชาการ การกิจพัฒนารูปแบบบริการและนวัตกรรมบริการส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

8) เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)

-

9) อื่นๆ (เอกสารแนบ)

แบบฟอร์ม Medication error ประจำเดือน

สรุปอัตราความคลาดเคลื่อนทางยา แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี ประจำปีงบประมาณ.....

| Prescribing Error (สั่งไขยา)  | Transcribing Error (คัดลอกคำสั่ง) | Pre-dispensing Error (การจัดยา) | Dispensing Error (การจ่ายยา) | รวม | จำนวนใบสั่งยา | อัตราความคลาดเคลื่อนทางยา (1:1000 ใบสั่งยา) |                  |                      |                    |
|-------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------|------------------------------|-----|---------------|---|------------------|----------------------|--------------------|
|                               |                                   |                                 |                              |     |               | Medication Error                            | Dispensing Error | Pre-dispensing Error | Transcribing Error |
| สั่งยาไม่ครบชนิด              | จำนวนผิด                          | ผิดรายการ                       | จ่ายยาผิดชนิด                |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาไม่ครบจำนวนวันนัด       | รวม                               | ผิดจำนวน                        | จ่ายยาไม่ครบชนิด             |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาที่ผู้ป่วยแพ้/มีข้อห้าม | สั่งไขยาที่เกิดอันตรกริยา         | ไม่ได้พิมพ์รายการ               | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาที่แจ้งว่าเป็น          | คำสั่งไม่ชัดเจน                   | พิมพ์ยาสลับกัน                  | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| ชนิด/ขนาด/วิธีใช้ยาไม่เหมาะสม | รวม                               | ไม่ได้พิมพ์รายการ               | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| คำสั่งไม่ชัดเจน               | รวม                               | ผิดรายการ                       | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาที่ผู้ป่วยแพ้/มีข้อห้าม | สั่งไขยาที่เกิดอันตรกริยา         | ไม่ได้พิมพ์รายการ               | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาที่แจ้งว่าเป็น          | คำสั่งไม่ชัดเจน                   | พิมพ์ยาสลับกัน                  | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| ชนิด/ขนาด/วิธีใช้ยาไม่เหมาะสม | รวม                               | ไม่ได้พิมพ์รายการ               | จ่ายยาผิดคน                  |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาไม่ครบจำนวนวันนัด       | จำนวนผิด                          | ผิดรายการ                       | จ่ายยาผิดชนิด                |     |               |   |                  |                      |                    |
| สั่งยาไม่ครบชนิด              | รวม                               | ผิดรายการ                       | จ่ายยาผิดชนิด                |     |               |   |                  |                      |                    |